

8

PISTOLA IN FVNERE
PERILLVSTR IS ATQVE EXCELLENTIS-
SIMI VIRI

DN. CAROLI
DE DIESKAV
DOMINI
IN DIESKAV ET LOCHAV

CETERA

SERENISSIMO AC POTENTISSIMO BO-
RVSSIAE REGI A CONSILIIS INTIMIORIBVS
ET REGIMINIS

QVOD EST

IN DVCATV MAGDEBURGICO

ITEMQUE

RERV M AD POLITIAM TOTIVS PROVINCIAE PERTINEN-
TIVM DISPENSATORIS SAPIENTISSIMI

AD

MAGNI PATRIS FILIVM

CAROLVM DE DIESKAV

MAGDEBURGICAE PROVINCIAE
CONSILARIUM MVLTIS NOMINIBVS
EMINENTEM

NONIS DECEMBRIS CIO 1721. SCRIPTA

IN QVA

INSIGNIA IN REMPVBLICAM ET ACADEMIAM MERITA
DEBITIS LAVDIBVS

GRATO EX PECTORE PROFECTIS

CONDECORANT

PRORECTOR

ET

PROFESSORES FRIDERICIANAE.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,

Typeis CHRISTIANI HENCKELII Acad. Typogr. 1721.

EPIS TOLA IN EUNERE
PER TULASTRA 1524 EXOPFERNTIS
SIMI AHN

DN. GARNI
DE DIESKAV
DOMINI
IN DIESKAV HLOCAYA

SE RUMSOMO VE POUTNITZIMO SO
RASSE KREUZ AODRIS HINTWIRBELS
ET AKOMINS

IN DACATA MAGDEBARGICO

REYANAB SOTNADU AIAHOGA HESRJIN

CAROLIVM DIESKAV

MAGDEBARGICAE PROVINCIAT
CONSTITUKA MVLTA NOMINIBA
TURMINTEN

IMAGINA IN REWABRUGA ET AGDINNA MIRET

SCATO EX ALCTORE PROLICIS

PROFECTOR

PROFESSOR ES HERDRICIANAE

ET
TAKA CHRETEVAN HENNETH AEGI TAKA

VIR ILLVSTRIS ATQVE GENEROSISSIME.

Ix statuere apud nos possumus, maiorem
ne nobis molestiam, an vniuersæ Rei-
publicæ adulterit luctum tristis de PA-
TRIS Tui nuncius excesu. Adeo ILLE
prudentia floruit, tantaue humanitate
eminuit, vt nobiles, litterati, ciues bonique omnes
earum, quibus ornatus fuit, virtutē nequeant obli-
uisci. Quare officio nostro conuenit, vt, dum solenni
funere effertur Patriæ ac totius Prouinciarum columen
insigne, non tam ultimum vitæ momentum, quam vi-
tam ante actam cogitantes præteriorum gestorum
memoriam ad posteritatem quodammodo propage-
mus. Ad unum enim omnes consentiunt, raro admo-
dum vsu venire, vt munere suo probe ac iuste fungan-
tur homines primarii ac nobiles illamque claritatis
possessionem digne retineant. Multi certe a discipli-
na, virtute, litteris abhorrent, nec iustitiæ atque æ-
quitatis pulcritudinem sectantur; sed sumos imaginib-
us contenti ad maiorem honoris & gloriae amplifi-
cationem animum vix adtendunt. Quæ omnia cum
in DIESKAVIO aliter euenerint, consequitur certe,
ut

vt is vere magnus sit dicendus, qui, præter maiorum
insignia, in studio virtutis & dignitatis inter o-
mnes ipsem et excelluit. Etsi namque vniuersis ad
laudem cursus est apertus, nec quisquam inuenitur,
qui a constitutis virtuti præmiis repellatur; non est
tamen diffidendum, multo eum clariorem videri, qui
illustri genere suscepitus maiorum suorum tramiti insi-
stit, & nobilitatem a parentibus suis traditam tuetur,
quam qui infimo loco natus ad altiora contendit.
Quæ adsertio nihil reprehensionis habitura est a-
pud eos, qui virtute in vniuersam gentem amplecten-
tem maiorem fundere splendorem cogitabunt, quam
quæ residet in uno cumque primo alteroue iterum euane-
scit. Restat igitur, vt quibus artibus stemmatis sui
decora continuauerit PATER tuus, breuiter dicamus.
Et non mirabuntur, qui litterarum solidam vim intel-
ligunt, si harum præsidio a prima eum iuuenta surre-
xisse indicemus. Quid enim homini ciuili aptius ac
rerum cognitione est conuenientius? Rerum mentio-
nem iniicimus, ne tam ad pompam ac speciem, quam
utilitatem liberales eum vertisse disciplinas aliquis exi-
stimet. Potius cognoscimus, nullam vñquam fami-
liam generis amplissimi nomen esse indeptam, quod in
ea extiterint permulti operam in geometriam, physi-
cam, vel musicam conferentes: quin certum magis,
eos maxime splendidis titulis insignes evasisse, qui se
totos ad hominum coetus colendos & conseruandos
dedere, vt in domesticis iustitiae studio efflorescerent,
in externis & rebus bellicis fortitudine eximii effice-
rentur, ac iuris ciuilis scientia & reliquis eiusmodi, quæ
ad ciuilem disciplinam pertinent, cum incremento e-
niterent. Quare palam est, PATER tuum non otio-
sis quæstionibus resoluendis deditum, ac scholasticis di-
ceptionibus fuisse distentum; sed ea in primis e Musa-
rum

rum opibus selegisfe, quæ ad vsum regendæ patriæ ap-
plicarentur, atque incorruptum interea & intactum
animi florem seruarent. Qua de re non nos solum, sed
vnuerſa prouincia, fed BRANDENBURGICA domus, ac
Borussiæ R E G E S , sed tota nobilitas, sedaulici, sed ci-
ues omnes egregie testantur. Atque hic vero ille
cultus elegantissimus est, quo DIESCAVIORVM
maiores sui admirationem excitarunt. Non est ab
hoc loco alienum, sed potius memoratu dignum, bi-
nos ex hac nobilissima gente eosque P R I M O S Saxoniæ
Electorum & Brandenburgicorum status administratos,
amicos & magnorum operum adiutores extitisse; cum
alioquin tenuioribus in Principum Teutonicorum au-
lis titulis vterentur, & simplicitate gentili & ob ter-
ritoriū angustiores limites primariis muneribus
vix obseruanda hodie elogia prætexerentur. Quæ
res vtique documento est, DIESCAVIOS iis semper mori-
ribus ac scientiis fuisse præditos, quibus consilia ac
rerum publicarum emolumenta promouentur: digni
iudicati propterea, qui sapientiæ suæ studiis summati-
bus Germaniæ potentioribus adfisterent, eorumque
res ac negotia sermone, litteris, armis ac calamo de-
fenderent. Ac nemini vero obscurum est, idem fe-
cisse P A R E N T E M C A R O L V M non sine laudis en-
comio nominandum. Postquam enim is ludorum lit-
terariorum stadia est emensus, & in Academiis vitam
ingenuo homine dignam egit, & in iis sese artibus ex-
ercuit, quæ animum solidis & pragmaticis cogitatio-
nibus imbuunt, ad alias regiones scientia probe mu-
nitus pedem mouit, non vt teatorum substructionibus
& ruderibus delestatetur, aut peregrina vitia indu-
ret, sed prudentiæ documenta disceret, præparatum
que disciplinis animum variis obseruationibus imple-

ret. Litteræ enim cordi illi ac studia, & variarum gentium præclara instituta, ac ciuium sub vnum vndique imperium confluentium salus ac felicitas. Atque hisce ILLE alis ad patrios focos relatus ita vitam instituit suam, vt illico Serenissimo ELECTORI Brandenburgico innotesceret, & post exiguum temporis interuallum, tali in loco constitueretur, quo quæ toti populo Magdeburgico essent salutaria, sapienter dignosceret, ac ius diceret, & tributa ad possessio-
num & fortunarum modum vniuersorum atque singu-
lorum in prouincia ciuium dispensaret. Quo in mu-
nere ea ratione versatus est, vt vigilanti, agenti, adni-
tenti prospere omnia cederent, ac peruia quæque &
proclivia diligentia fua cerneret. Quid enim diffi-
cultatis offendet summa iuris publici ac ciuilis &
patrii scientia instructus? maxime cum historia in pu-
blica vita cautum, inque priuata contentum fecerit,
docueritque, ciuis vt parere deberet, vt imperare Ma-
gistratus, vtque populorum confortia sub æquabili v-
nius legis auctoritate essent componenda. Vnde
haud mirum, eum pro bibliotheca & tabulario ^{episcopio},
pro defensore prouinciae, pro patrono publicæ rei, pro
facerdote iustitiae & æquitatis a cunctis suis habitum.
Id scimus, multas eiusdem spes secundo euentu esse co-
ronatas, quæ arduæ visæ segnibus sunt. Adeo ille occasio-
ni intūcere manum sciebat; nihil interea alienum, quodq;
nec profuturum esset anhelans, ac sera pœnitentia ca-
stigandum. Qua in re summæ sapientiæ exemplum ce-
teris dedit, qui non semper labores suos certo emolu-
mento donant, sed leuia sëpe & inania magno moli-
mine prensant, famam aucupantes illepidam & ad utili-
tatem suam, non populi, nec Principis verum com-
modum omnia dirigentes. Quæ cum animaduer-
teret

teret AVGVSTA DOMVS, & tanti VIRI celebritatem, solidam doctrinam atque æquitatem multis experimentis cognosceret, factum est tandem, vt magnis eum negotiis expediendis adhiberet, eiusque consilia, rationes, argumenta haud raro suffragio suo comprobaret: probe gnara, litteras sapientæ opibus suffulatas imperium stabilire, ac iura Principum tueri, & contra aduersariorum tela munire. Quo circa silentio præteriri non debet, eum quoque editis pro bono Principis voluminibus inclaruisse ac Mansfeldensem caussam tanta in luce constituisse, vt, quod scripsit ac defendit, non vnius anni momentaneo applausu, sed æterna tum Virorum eruditorum, tum Ministrorum ac pragmaticorum hominum prædicatione fit duraturum. Quæ vtut magna sunt, & ad præposteram in multis ambitionem excitandam apta; neutiquam tamen is tam impotenti cupiditati vela laxauit, nec fauenti auræ indulxit; sed quanto præclarius egit, tanto se submissius geslit, ordinem ac modum in omni officio seruans. Hinc nulla ei cum æqualibus contentio; quandoquidem operas suas nunquam prædicauit ipsem, sed verecundiæ & modestiæ deditus nihil suum, omnia Principis, qui eum in partem administrationum suarum elegit, esse tandem existimauit. Quare id demum confecutus est, vt nobilibus & ignobilibus, pauperibus & diuitibus, municipibus atque extenis charus esset, atque ipsi supremo Numini acceptus; cuius prouidentia singulariæ enenit, vt & coniugium ipsi, velut alteri Agricolæ, decus ac robur conciliaret. In quo qui parum præsidii & emolumenti ponendum censem, sane nesciunt, multos publicis in negotiis felices doméstico dedecore conflagrasse. At quam is in domum suam intulit, non solum multipli

plici prole eum beatuit; verum etiam liberorum præstantissimorum educationem faciliorem reddidit, in rem familiarem omni studio intenta, domiseda, proba & ab omnibus mulierum illecebris quam longissime remota. Quod in caussa, credimus, fuit, quare probatissimos, & virtute & opibus & nobilitate florentissimos GENEROS inuenierit; ac temet ipsum denique PATER doctrina, moribus ac disciplina tam egregie poluerit, vt iisdem, quibus ILLE artibus publice rei consulas, nec per superbia atque ignauiam ætatem agas, sed in paterno virtutis tenore, spretis ambiguis & fallacibus, constantissime perseveres. Quod etsi ad gloriam VIRI in diuinam familiam cooptati fatis foret; tamen unum adhuc ad posteritatem memorandum nostri caussa est, nec sine praeconio dimittendum. Constat enim Academiam nostram eo tempore FRIDERICI Sapientis auspiciis esse conditam, cum iam PATER tuus magna apud omnes in prouincia atque aula auctoritate polleret, eiusque auxiliari manu nobis quoque opus esset, ne in primis annorum rudimentis tam affabre delineatum opus iterum collaboretur. Ac satendum, impigra diligentia, ac summo feroiore eo ipsum incubuisse, vt omnia impedimenta breui vanescerent, lalaria doctoribus constituerentur, litterarum studiosis, atque egenis largiter propiceretur, ordo ac disciplina stabilirentur, collegia omnia ac magistratus reliqui nascenti Lyceo labentes obsecundarent, & quæ ad eius gloriam ac decus facerent, liberaliter præstarent. Quod quam sit laudandum ac grato semper animo prosequendum, nemo est paullo humior, qui non intelligat. Vnde facile est ad coniicendum, nos nihil magis habuisse in votis, quam vt longiori vite vsura frui potuisset talis Mulageta, tam generosus ac doctus Vir, tam illustris ac sua virtute nobilissimus Mæcenas, rerumque nostrarum felicissimus Adiutor ac liberalium disciplinarum quarumuis eminentissimus Promotor. Verum tamen cum aliud placuerit bonorum omnium datori, isque GENITOREM Tuum ad præmia æterna ei destinata vocauerit; & nunc ILLE nouo splendore mirabiliter ornatus inter cælestes viuat, & Christianæ nobilitatis insignibus cumulatus ab soluta libertate, ac vera iustitia efflorescens in diuinum confortium sit receptus, extremum nunc est, vt ossibus ac cineribus eius quietem apprecessur, hocque soliatum TIBI officiose commendemus: FELICEM TE ESSE, QUI TANTO PATRE SIS GENITVS, AC MVLTO FELICIOREM, QUI TANTARVM VIRTUTVM HAERES EX ASSE. Vale & nobis Musisque nostris, vti fecit CAROLVS PATER, luculentissime faue. Hala Magdeburgica Nonis Decembri
CIO IOCC XXI,

(o)

177675

AB 177675

ULB Halle
003 067 149

3

SL

01.2004 fd.

8

EPISTOLA IN FVNERE
PERILLVSTRIS ATQVE EXCELLENTIS.
SIMI VIRI

DN. CAROLI
DE DIESKAV
DOMINI
IN DIESKAV ET LOCHAV
CETERA

SERENISSIMO AC POTENTISSIMO BO.
RVSSIAE REGI A CONSILIIS INTIMIORIBVS
ET REGIMINIS

QVOD EST

IN DVCATV MAGDEBVRGICO

ITEMQUE

RERV M AD POLITIAM TOTIVS PROVINCIAE PERTINEN.
TIVM DISPENSATORIS SAPIENTISSIMI

AD

MAGNI PATRIS FILIVM

CAROLVM DE DIESKAV

MAGDEBVRGICAE PROVINCIAE
CONSILARIIVM MVLTIS NOMINIBVS
EMINENTEM

NONIS DECEMBRIS CIO 10CCXXI. SCRIPTA

IN QVA

INSIGNIA IN REMPVBLICAM ET ACADEMIAM MERITA
DEBITIS LAVDIBVS

GRATO EX PECTORE PROFECTIS

CONDECORANT

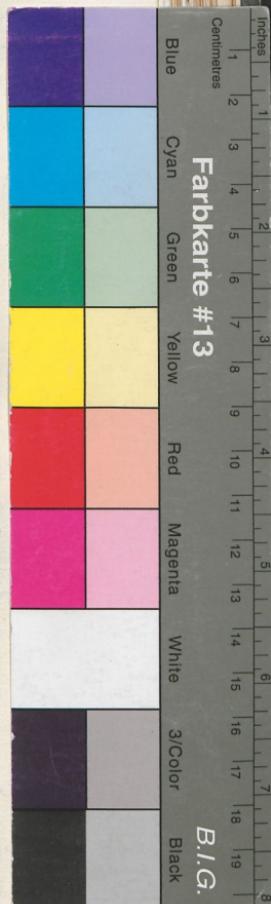
PRORECTOR

ET

PROFESSORES FRIDERICIANAE.

HALÆ MAGDEBVRGICÆ,

Typis CHRISTIANI HENCKELII Acad. Typogr. 1721.

Farbkarte #13

B.I.G.